

Kaartterminologie en Kaartsimbole

Kaart:

Kaartsimbole

- Kaartsimbole se gebruik: **om die inligting op die kaart te vertolk.**
- **Sleutels of verklarings** word gebruik om die kaartsimbole te verduidelik

LEGENDE

1 : 20 000

0 200 400 600 800 1000 m

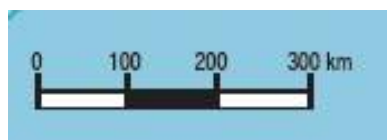
Snelweg	Treinstasie	Toeriste-inligting	Konferensie-sentrum	Internet toegang	Tuin/Landskap
Hoofpad	Water vulplek	Plek van belang	Ambassade	Uitsig	Pretpark
Ander	Beboude gebied	Provinsiale Erfenisgebied	Poskantoor	Bus/Huurmotor	Akwarium
Spoorlyn	Park	Historiese Monument	Lighuis	Motorhuur	Grotte
Provinsiale grens	Industriële gebied	Museum	Polisiestasie	Fietshuur	Natuureservaat
Staproete	Kleinhandel gebied	Teater	Brandweerstasie	Petrolstasie	Dieretuin
Kuslyn/Belang-rikste rivier	Vulstasie	Bioskoop/Inryteater	Bank / Buitelandse Valuta	Atletiek	Voëlreservaat
Ander rivier	Beheerde toegang	Inkope	Munisipale Kliniek	Motorwedren	Piekniekarea
HOOFSTAD	Verkeerslig	Parkering	Hospitaal	Golf	Wynmakery
Stad	Tolplaza	Begraafplaas	Karavaanpark	Perdry	Kroeg
Dorp	Internasionale lughawe	Kunstgalerie	Kampeerterrein	Staproete	Kroeg/Wynkroeg
Roetenommer	Lughawe/Vliegveld	Biblioteek	Hotel	Ski	Kafee
Padnommer	Helipad	Toilet	Jeugherberg	Waterski	Restaurant

Legende

- Dit is 'n **prent/tjie** wat al die simbole bevat wat op 'n **kaart** voorkom

Skaal

- Verhouding van afstand op kaart tot (:) afstand op werklike grond
- Verhoudingskaal (1 : 100 000) elke 1cm op kaart = 100 000cm op land, d.w.s 1km.
- Identifiseer elk van die volgende skale:

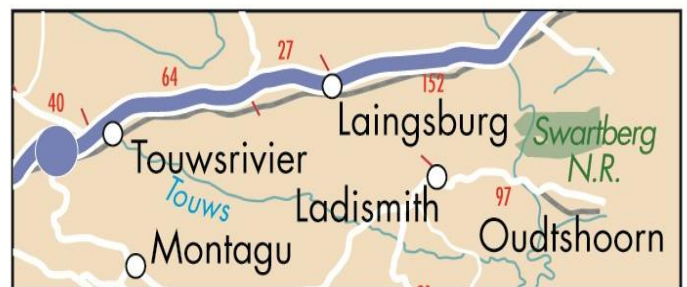
1:50 000

lynskaal

Afstandaanwysers

- Teken 'n afstandaanwyser in die kleur en vorm soos dit gewoonlik op kaarte Verskyn
- Word gewoonlik gebruik om: **afstand in km aan te dui.**
- Voorbeeld:

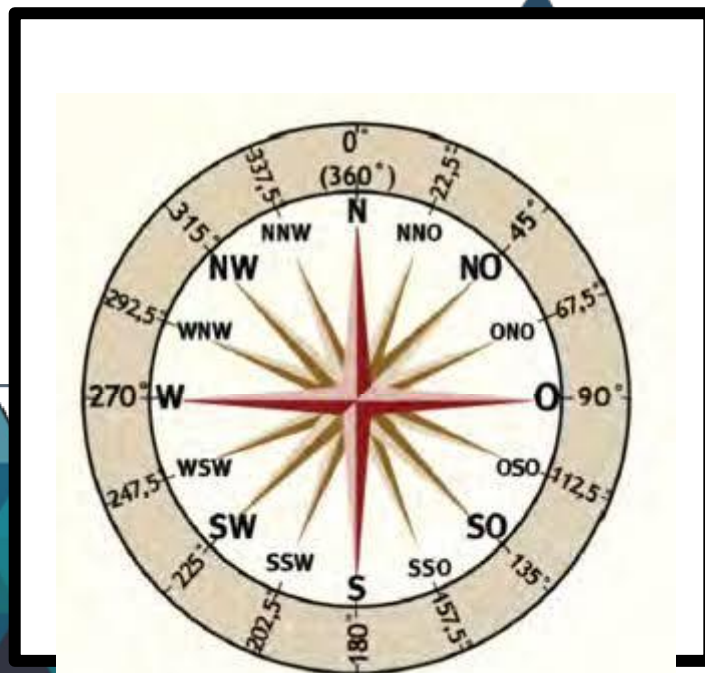
Afstand in kilometer

Bereken die afstand tussen Touwsrivier en Laingsburg: **64 km + 27 km = 91 km**

Rigting

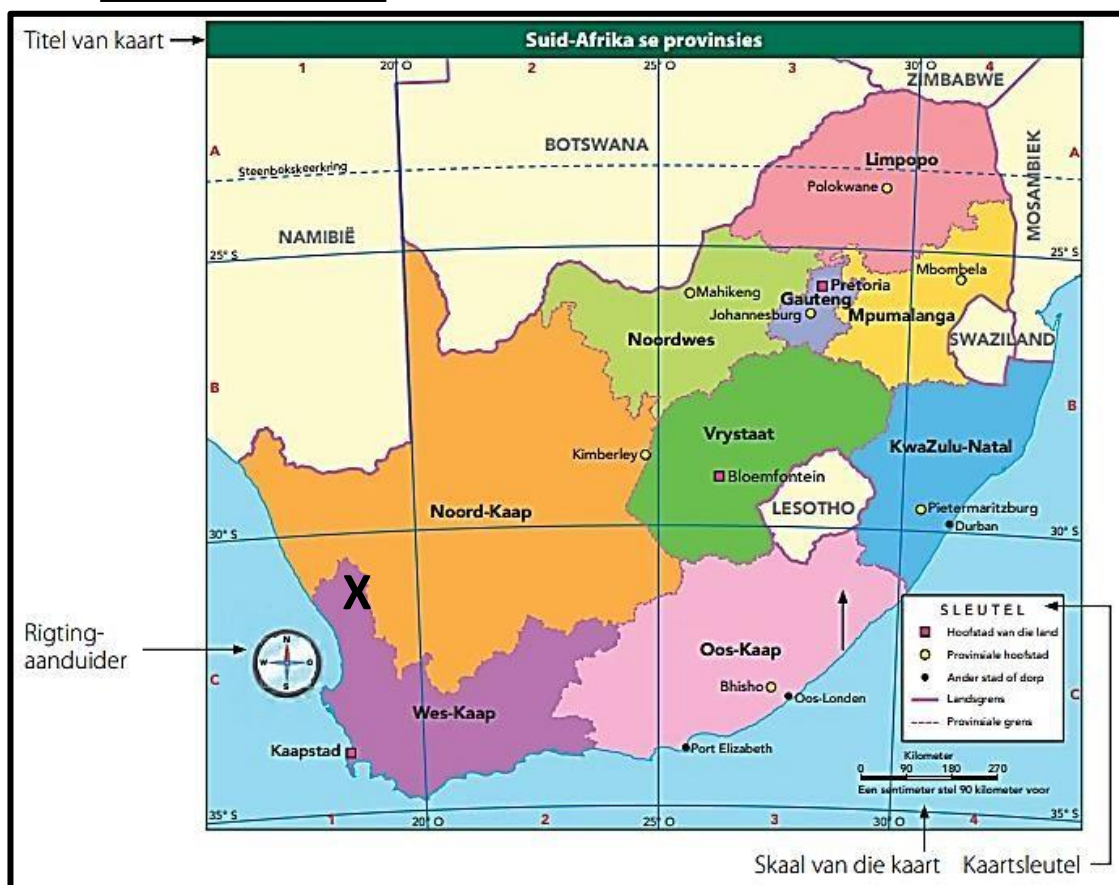
- Teken die 16 rigtingspunte en lig die 4 kardinale punte uit.

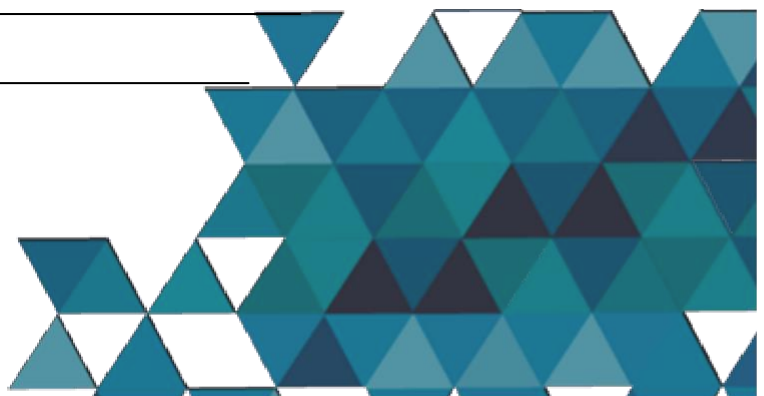
Tydsone

Ruitverwysings

- Om 'n kenmerk of plek op die kaart te vind.
- Gebruik 'n koordinaat van letters en syfers. Bv: **13° S 20° O**
- Kyk na die volgende ruitverwysing en bepaal in watter ruit die "x" is. **C 1**

- Kruising van
- NOORD NA SUID= **Breedtegraad**
- WES NA OOS= **Lengtegraad**

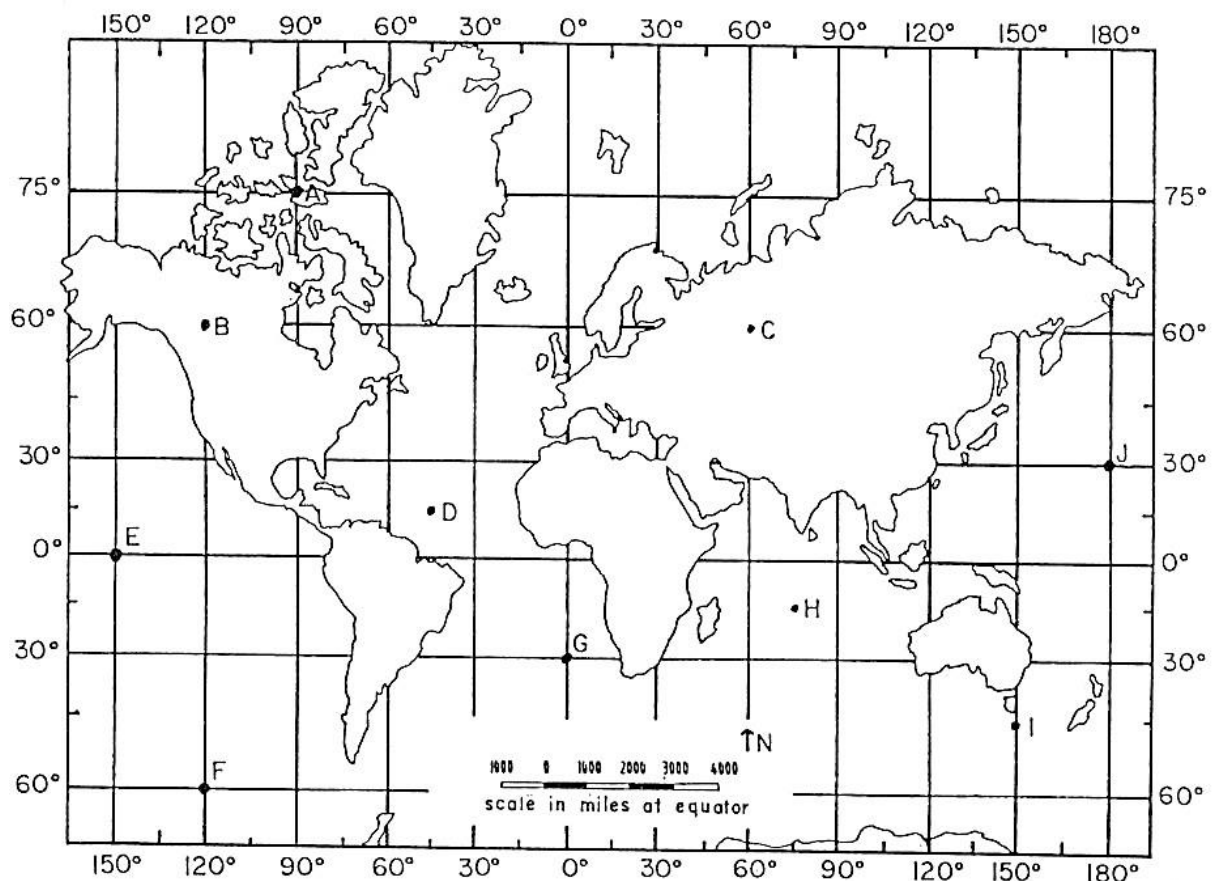
Klaswerk: Kruising van breedte- en lengtegraadlyne

Kom ons probeer die koördinate te skryf indien ons van die volgende kaart gebruik maak. Vul die korrekte antwoord van elke punt wat op die kaart voorkom in die gegewe spasie neer:

Ons skryf altyd die breedtegraadlyn eerste met sy posisie t.o.v die Ewenaar en dan die lengtegraadlyn t.o.v die Greenwich.

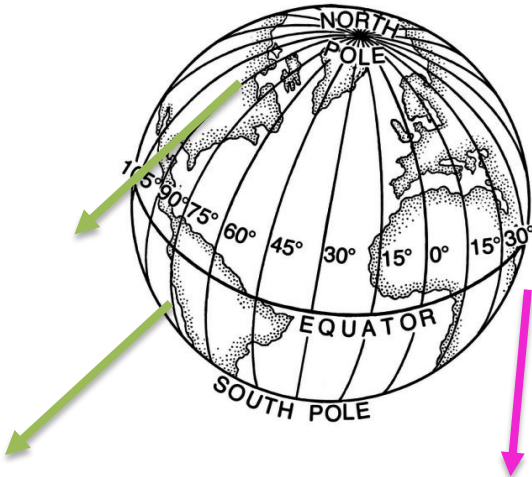
A:	B:	C:	D:	E:
90° N 75° W	120° N 60° W	60° S 60° O	50° N 20° O	0° S 150° W
F:	G:	H:	I:	J:
120° S 60° W	0° S 30° O	75° S 25° O	150° S 45° O	180° N 30° W

Breedte- en lengtegraadlyne

Lengtegraadlyne

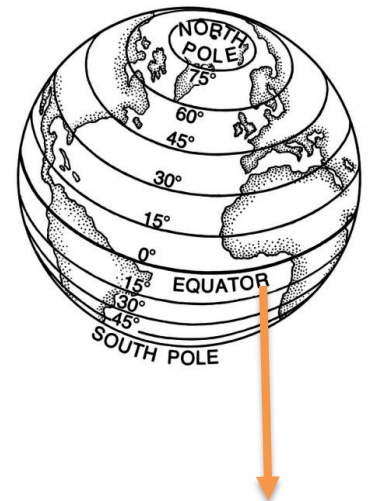

- Alle meridiane loop van die **Noorde** tot die **Suide**
- 'n Ander naam vir meridian is 'n **Lengtegraad/lyn**
- Hierdie meridiane verdeel die aarde in **Noord en Suid**
- Dui enige twee meridiane met groen op jou kaart aan.

- SA = **Lê aan die onderkant** van die **greenwich**-meridiaan (dui die meridian waarvan SA gebruik maak met pienk op die kaart aand)

Breedtegraadlyne

- **Die ewenaar** is die **0°** breedte lyn (teken op kaart in oranje)
- Al die breedtegrade loop **parallel** met die ewenaar
- **Die ewenaar** verdeel die aarde in die **Noordelike en Suidelike** halfronde / **of hemisfere**

Universiële tydkoordinaat

- _____ bepaal die _____
- Elke lyn = **elke 15° = 60 min**
- Elke lyn stel **1** uur voor
- Altesaam is daar **24** lyne wat **24** ure in 'n dag voorstel
- Tydsone van 'n land word bereken in **verhouding** tot die **Universiële tydkoordinaat (of die GMT)** (voorheen bekend as die **GMT** – greenwich mean time)

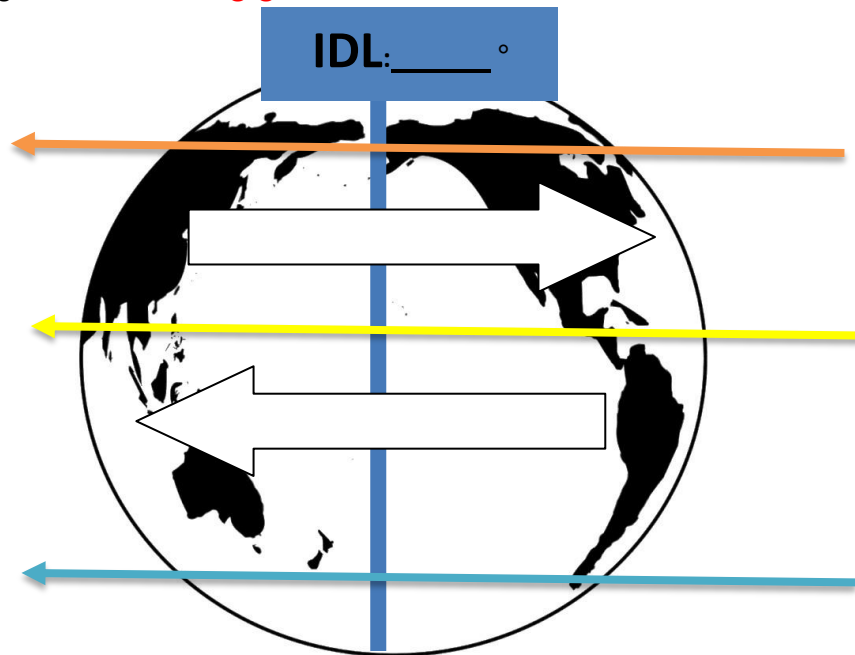
UTK: gebaseer op die **plaaslike standaardlyn** van die 0° meridian wat deur **Greenwich-meridiaan** loop.

- Lande Wes van Greenwich = **Suid-Amerika, Noord-Amerika**
- Lande Oos van Greenwich = **Afrika, Europa, Asië, Australië**

Internasionale datumlyn (____)

- Denkbeeldige lyn op die **180°** lengtegraad
- Oos van IDL = 1 dag vroeër as aan die Weste kan daarvan
- Oorsteek van die IDL in die Westelike rigting (**Westelike rigting na oostelike rigting**) sal ons **een dag voorentoe jy wen dan 'n dag.**
- Oorsteek van die IDL in die Oostelike rigting (**oostelike rigting na westelike rigting**) sal ons een dag **vroeër of terug gaan.**

Terme en konsepte

- Hemisfere: **dit verdeel die aarde in Noord en Suid.**

(dui die Suidelike hemisfeer in geel op kaart aan)

- Noordpool: **dit lê aan die noorde of die bo-kant van die aarde.**

(dui in oranje op die kaart aan)

- Suidpool: **Dit dui die Suide of die onder-kant van die Aarde.**

(Dui in blou op die kaart aan)

Onderwyser se terugvoer oor huiswerk kwaliteit:

Merk relevante opsie: Gedoen / Nie gedoen

Huiswerk:

Gebruik 'n wêreldkaart om die volgende tydsones te bepaal.

1. Johannesburg +2
2. Kaapstad +2
3. San-Francisco -8
4. Japan +8

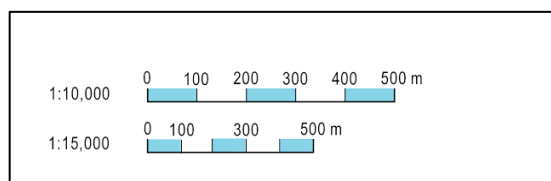
Gebruik die kaart by die ruitverwysingsafdeling en dui die koördinate aan van :

- a) Polokwane
 - b) Pietermaritzburg
 - c) Kimberley
- } los vraag oop

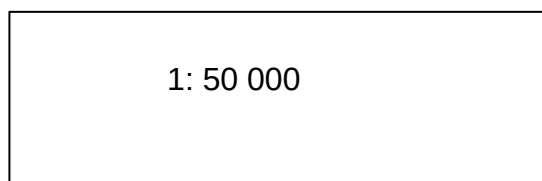
Verwys na jou handboek en teken die volgende kaartsimbole in die gegewe spasies

Hospitaal		Restaurant		Int, Lughawe	
Teater		Hotel		Museum	
Stad		Golf		Toeriste inligting	

Verduidelik deur behulp van sketse die verskil tussen 'n lynskaal en 'n verhoudingskaal

Lynskaal

Verhouding skaal

